

NL

Nairy
Baghramian
nameless

25.10.2025
—01.03.2026

Nairy Baghramian wordt beschouwd als een van de meest invloedrijke beeldhouwers van dit moment. Via complexe vormen met zorgvuldig bewerkte oppervlakken reflecteert ze over de relaties tussen het menselijk lichaam, objecten, architecturale omgevingen en de sociale omstandigheden van het maken en van productie vandaag de dag.

Ze beschikt over het zeldzame vermogen om onbekende dimensies van textuur, oppervlak, territorium en disciplines te verbeelden en verweven, en combineert daarbij een breed scala aan vormen en materialen die zowel de onafhankelijkheid van de esthetische ervaring als de autonomie van de kunst beklemtonen. Het werk van Baghramian houdt geen verband meer met een consumptielogica, zoals popart of appropriation art. In plaats daarvan put ze uit technieken en vormen uit verscheidene domeinen, zoals design, architectuur, mode, watersport, tandheelkunde en protheses of Japanse verpakkingen. Het onvoorspelbare, het onderbewuste en het somatische vallen samen met de krachten die specifieke vormen bepalen, die ze vaak buigt, vloeibaar maakt of opzettelijk uit balans laat.

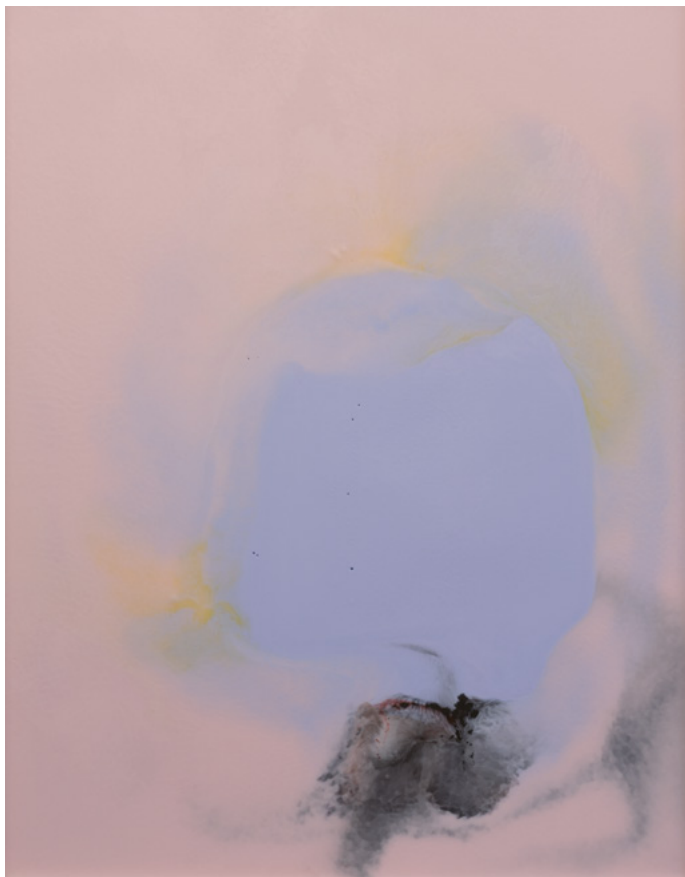
nameless

De deur naast deze overloop geeft toegang tot een historische silo, waar een groot verlicht neonwerk de titel weergeeft die Baghramian aan een nieuwe reeks werken en aan deze tentoonstelling heeft gegeven: *nameless*.

Het woord bestaat uit afzonderlijke tekens – vervormd en golvend – die duiden op een toestand die voorafgaat aan en ontsnapt aan naamgeving, een toestand waarin de dingen ongedefinieerd zijn of altijd naamloos blijven, zwevend in de onbestemde spanning tussen ontstaan en verdwijnen. Het is het domein van het gevoelige, van het empathische: een ruimte die wordt opgeëist door de beeldende kunsten, door poëzie, dans, ritme en muziek. Het is een ruimte ontsnapt aan logos, de rationele definitie, de overdeterminatie van taal en aan categorisering.

Baghramian creëert hier een open ruimtelijke omgeving om in rond te wandelen – doelloos, tussen scheefstaande, onstabiele tentoonstellingswanden. Aan de achterkant van deze wanden zijn delicate glassculpturen bevestigd, die doen denken aan de opdringerige beeldtaal van de neonreclames die ooit de commerciële stedelijke ruimte verlichtten. Als ze onverlicht zijn, missen deze neenvormen de mystieke uitstraling die veel beeldhouwers uit de popart en de minimal art aansprak. Baghramian keert hun aureool naar binnen door de binnenkant van de buizen met pigment te kleuren.

Met deze sculpturale tekens neemt Baghramian afstand van conventionele vormen van schrift, en transformeert ze die tot een taal van dubbelzinnige abstractie. De vormen vormen geen woorden, maar ontwikkelen zich tot complexe, bevrijde glyphen – geïnspireerd op de neonlichten die ooit optimisme en energie uitstraalden, nu echter gedempt, introvert en onopvallend.

selves, 2025.

Courtesy van de kunstenares, Marian Goodman Gallery, Hauser & Wirth and kurimanzutto

Het domein van het naamloze verschilt van dat van het 'onzegbare' – de filosofische of pathologische toestand waarin taal en betekenis uit elkaar vallen en gekenmerkt wordt door een kloof tussen tekens en betekenis – een terugkerend thema in de moderne kunst en de poëzie van het absurde.

Met *nameless* onderzoekt Baghramian een extra ruimte die volledig buiten de taal ligt – een ruimte die breekt met de door de taal geconstrueerde logica en haar definiërend vermogen. Het is een ruimte waarin men alleen kan observeren, voelen, dansen of proeven – het domein van datgene wat geen naam heeft, of waarvan de naam is ingetrokken, geweigerd of weggenomen.

selves

Het verlies van definitie en samenhang wordt tastbaar in de wassen paraffinereliëfs met als titel *se/ves*. Deze werken doen denken aan wazige portretfoto's tijdens het ontwikkelproces – voor er iets verschijnt of voor het weer verdwijnt. Onder het wassen oppervlak zweeft de individuele zoektocht naar, en de definitie van, het zelf: de vraag hoe het te definiëren los van identitaire of gemeenschappelijke categorieën.

oreiller

De lichtheid en elegantie van de *oreiller*-werken lijken een tegenargument te vormen tegenover het identitaire – dat van een essentiële kern: innerlijkheid. Twee semitransparante schalen, bijeengehouden door prothetische clips, omsluiten een leegte: een complexe, aantrekkelijke innerlijkheid, verwijzend naar het object dat een menselijk

Side Leaps.

Courtesy van de kunstenares

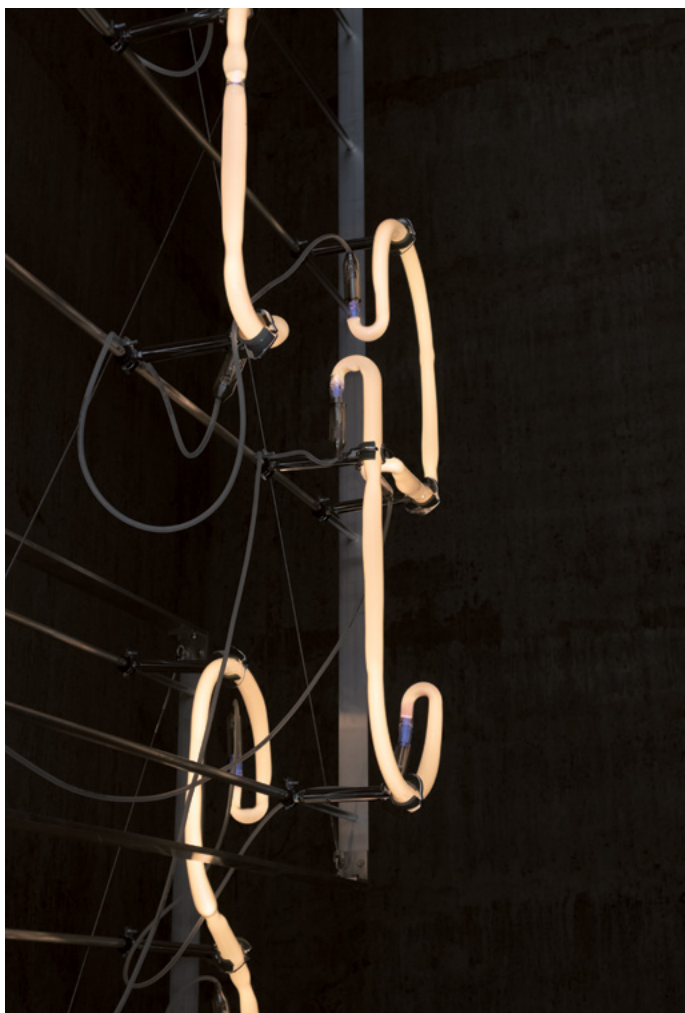
Ook op het tweede niveau nodigt de ruimte uit tot ronddwalen. Tekeningen, foto's en sculpturale objecten komen samen in Baghramians karakteristieke opstellingen, die de nadruk leggen op de performatieve, procesmatige staat van een groep werken, iets wat in publieke presentaties niet vaak te zien is.

Side Leaps

De assemblages dragen dezelfde titel als de tekeningen *Side Leaps*, die inzicht bieden in de tekenpraktijk van de kunstenaar, die gebaseerd is op de 'automatische' tekentechniek uit het surrealisme.

In haar fotografische praktijk creëert Baghramian symbolische contexten voor specifieke tentoonstellingsprojecten, waarbij de foto's fungeren als metaforische beelden die verwijzen naar materiële en economische context van productie – met verwijzingen naar tandprothesen, keukens, rook, een looprek en dierenhuiden.

De tekeningen worden samen met foto's en maquettes opgesteld en gepresenteerd in speciaal ontworpen vitrines en op grote, transparante plexiglazen wanden. Deze *Spatial Compositions* verwijzen rechtstreeks naar Katarzyna Kobro, de Poolse avant-garde kunstenaar die de pictorale ruimte uitbreidde tot plastische sculpturale architecturale reliëfs. In plaats van louter te refereren of toe te eigenen wordt Baghramians praktijk gevoed door samenwerkingen met andere kunstenaars, ambachtslieden en ontwerpers, die verschillende vormen aannemen.

nameless (detail), 2025.
Courtesy van de kunstenaars

Baghramian haalt inspiratie uit haar decennialange observaties van en ontmoetingen met werk van avant-gardekunstenaars als Katarzyna Kobro, Kurt Schwitters, Jean/Hans Arp, Isamu Noguchi, Max Ernst, Wols, Toyen en Mira Schendel – kunstenaars die door hun compromisloze houding in de jaren 1930 Europa ontvluchtten om aan de autocratische regimes te ontsnappen. Ontheemd, gedesoriënteerd en beroofd van hun ateliers, gereedschap, vertrouwde taal of stabiele leefomstandigheden bleven veel van deze kunstenaars werk produceren onder enorme beperkingen. Hun provisorische en precare creaties – vaak gemaakt om te kunnen overleven – resoneren met de instabiliteit, precariteit, vergankelijkheid, versplintering, reductie en ontheemding die centraal staan in Baghramians artistieke praktijk.

Alle werken maken deel uit van Baghramians onderzoek naar het proto-rationele, waarmee ze haar reflectie op het *vormeloze* en het *abjecte* voortzet – begrippen die ontstonden door de invloed van het extreme geweld van de Eerste Wereldoorlog, en die leidden tot de dadaïstische en surrealistische ontwrichting van syntaxis, grenzen en beperkingen. Deze verstoringen van vorm, functie en betekenis zijn een subjectieve, helende techniek die een vrijheid van associaties en relaties buiten categorieën mogelijk maakt.

Het trauma van de Tweede Wereldoorlog versterkte deze ontbinding en verdiepte het onderzoek naar kwetsbaarheid, ontheemding en instabiliteit van vorm. In echo met het biomorfische, het organische en het minerale grijpt Baghramian ook terug naar vormen en elementen uit hedendaagse design, industriële productie, mode en medische prothesen. Elke vorm, met uiterste precisie uitgevoerd, roept associaties op met organen, skeletten of huid.

De sculpturale constructies, gepresenteerd in een staat van ontleding en desintegratie, combineren speelsheid, humor en scherpe articulatie. De werken die hiervan het resultaat zijn, vormen een remedie tegen de vergankelijkheid en tijdelijkheid van het institutionele kader — een uitdrukking van het object zelf, dat de wil toont zich te bevrijden en te blijven bestaan voorbij opgelegde categorieën.

Curator: Dirk Snauwaert

Over de kunstenaars

Nairy Baghramians sculpturale en installatiewerk verkent de raakvlakken tussen architectuur, het menselijk lichaam en de sociale ruimte. Met wat zij 'site responsiveness' noemt, reflecteert ze op de locatie en de context, waarbij ze thema's als ontheemding, tijdelijkheid, taal en levensomstandigheden en -beslommeringen aan de orde stelt.

Nairy Baghramian is een Duitse kunstenaar, geboren in 1971 in Isfahan, Iran, in een Armeense familie.

Haar opmerkelijke recente projecten omvatten de solotentoonstelling Nairy Baghramian: *Jumbled Alphabet*, South London Gallery, Londen (2024), de gevelopdracht *Scratching the Back* in het Metropolitan Museum of Art, New York (2023); de tentoonstelling *YOU ARE HERE** *Contemporary Art in the Garden*, MoMA, New York (2023) en *Modèle vivant* in Sculpture Center, Dallas (2022). Haar werk was ook te zien in het Aspen Art Museum (2023); Carré d'art Musée d'art contemporain, Nîmes (2022); Galleria d'Arte Moderna, Milaan (2021); Secession, Wenen (2021); Palacio de Cristal, Madrid (2018); Walker Art Center, Minneapolis (2017); en S.M.A.K., Gent (2016); Documenta 14, Athene en Kassel (2017); Skulptur Projekte Münster (2017, 2007); de Biënnale van Venetië (2019, 2011) en vele andere.

Baghramian heeft talloze prijzen gewonnen, waaronder de Aspen Award for Art (2023), Nasher Sculpture Prize (2021) en de Arnold-Bode-Award van documenta (2014).

Publieke programma

- 23/11** **15:00–16:00**
Lezing door Kate Nesin ^(EN)
- 26/11** **19:00–20:00**
Conversatie met Nairy Baghramian
& Dirk Snauwaert ^(EN)
- 15/01** **19:00–20:00**
Conversatie met Nairy Baghramian
& Elena Filipovic ^(EN)
- 04/02** **19:00–20:00**
Look Who's Talking met Dirk Snauwaert
- 26/02** **19:00–20:00**
Lezing door André Rottmann
- 05/11, 03/12, 07/01 & 04/02**
18:00–21:00
Nocturnes met rondleidingen,
lezingen en workshops

Data te bevestigen: een lezing door Adam Szymczyk, een rondleiding met Shervin/e Sheikh Rezaei en een choreografie van Marie Goudot.

Raadpleeg alle updates van het publieke programma of boek jouw rondleiding via wiels.org.

Credits

Met de genereuze steun van:

Exhibition Circle: Dhr. en Mevr. Antoine & Isabelle Bosteels, M. en Mme Peter & Nathalie Hrechdakian, Ms Elisa Nuyten, Mme Lucy Pereira, Dhr. en Mevr. Guido & Griet Van Middeltem – Dupont

Hauser & Wirth, Kurimanzutto, Marian Goodman Gallery

Fondation Calouste Gulbenkian – Délégation en France, Goethe Institut

WIELS

Vlaanderen
verbeelding werkt

FÉDÉRATION
WALLONIE-BRUXELLES

be
be.brussels

brussel

Radiophones
BRUXELLES

loterie nationale
BEN PLUS QUE JOUER

6 nationale loterij
MEER DAN SPELEN

Duvel

PHILLIPS

J.P.Morgan
Private Bank

AUREUS
ART & SCIENTIA

De Standaard

KLARA

Knack
weekend
FOCUS
www.knack.be

www.levifi.be

La Libre

La 1ère

HAUSER & WIRTH

CALOUSTE GULBENKIAN
FOUNDATION

MARIAN GOODMAN GALLERY

kurimanzutto